

**Verboden romance
op de
'Nieuw Amsterdam'**

Hoe een zeereis je leven
kan veranderen

Matthijs Ingwersen

Verboden romance op de
'Nieuw Amsterdam'

Hoe een zeereis je leven kan veranderen

Matthijs Ingwersen

ISBN nummer:

Omslagontwerp: Yvonne

Foto's: archief Gerhard en Mirjam

Copyright: Bravenewbooks

1e druk juli 2025

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	8
2.	Geheime ontmoeting	12
3.	Zakenfamilie	18
4.	Tijdens en na de oorlog	26
5.	Getrouwd	46
6.	Voyage naar Amerika	49
7.	Huwelijksperikelen	58
8.	Verhuizing Heiloo	66
9.	Jaartje Schoorl	69
10.	Woensdag naar Rotterdam	74
11.	Gerhards belevenissen	77
12.	Lekker shoppen	83
13.	Overnameperikelen	85
14.	Wintersport in Zwitserland	88
15.	s.s. Rotterdam gedoopt	92
16.	Fijne tijd in Heiloo	96
17.	Zakenreis naar Italië	102
18.	Dreiging III-e Wereldoorlog	111
19.	Treinramp Harmelen	114
20.	Reisje naar Zwitserland	116
21.	Ierland is thuiskomen	119
22.	Restauratie Rijksmonument	137
23.	Gerhard ontmaskerd	143

24.	Overlijden vader Frank	146
25.	Nog meer familieperikelen	154
26.	Samen wonen	156
27.	Zakelijke kontakten	161
28.	Droomreis naar Amalfi	168
29.	Siempie Prins, een wijs man	174
30.	Nieuwe fase	178
31.	Geboorte kleinzoon	183
32.	Droomreis naar de Noordkaap	186
33.	Islands in the stream	200
34.	Waarheid komt altijd uit	202
35.	Nawoord	203

1. Voorwoord

Er zijn vele wegen die naar Rome leiden is een bekend gezegde en dat wordt gebruikt op allerlei terreinen.

Bijvoorbeeld om een eigen zaak te starten of men kan op verschillende manieren zijn doel bereiken.

Maar ook in de liefde is het vaak, dat men voor de keuze staat en wat nu..., want er zijn vele soorten liefdes.

Dit verhaal gaat over de verschillende mogelijkheden in de liefde en dan niet de meest gebruikelijke van: 'Huisje, boompje, beestje', zoals we die hier in Nederland veelal kennen.

Nee, getrouwd zijn, een kind krijgen en dan je geliefde opzoeken in Amerika met de s.s. 'Nieuw Amsterdam' het vlaggenschip van de Holland Amerika Lijn.

En dan tijdens de zeereis op de Atlantische Oceaan verliefd worden op

het Hoofd Werktuigkunde die ook nog eens dertig jaar ouder is....

In de tijd dat dit afspeelt leven we in 1952, zeven jaar na de tweede wereldoorlog in een ontredderd land, dat zich opkrabbelt en zowel op maatschappelijk gebied als ook in de relatiesfeer in een geheel nieuwe fase belandt.

Een land, dat sterk beïnvloed wordt door Amerika als redder van de natie en waar de bevolking in contact kwam met de geallieerde soldaten.

Sigaretten en kauwgom bijvoorbeeld waren in ons land niet te krijgen. En van de vrouwelijke bevolking keken er veel op naar de stoere soldaten, die ons bevrijd hadden.

Er waren er zelfs bij, die een al dan niet vluchtige relatie aangingen met deze soldaten!

Het kwam dan ook regelmatig voor (zachtjes uitgedrukt) dat de eigen relatie onder druk kwam te staan...

Dit verhaal gaat over een jonge vrouw, Mirjam, die opgroeit als jongste dochter in een gereformeerd gezin met twee broers en een oudere zuster. Vader Frank was ondernemer in emballage waaronder houten vaten.

Elke zondag natuurlijk verplicht naar de kerk en zeker op 'de dag des Heeren' werd er geen onvertogen woord gezegd! Zij weet zich toch na een liefdevolle thuissfeer te ontwikkelen tot een zelfstandige vrouw, die haar eigen weg bewandelde en zich niet liet intimideren door wat 'men zegt' en zeker niet door het mannelijke geslacht!

Ze was in die tijd één van de weinige vrouwen, die gescheiden, alleenstaand en op jonge leeftijd directeur van een b.v. was.

Haar voorbeeld was onder andere Simone de Beauvoir, de Franse filosofe en feministe.

In 1949 verscheen haar meesterwerk: 'de tweede sekse' met daarin de beroemde woorden: 'Je wordt niet als

vrouw geboren, je wordt tot vrouw gemaakt' en 'een vrouw is van de man geen hulpmotor!'

Dit waargebeurde verhaal 'Verboden romance op de 'Nieuw Amsterdam' gaat over liefde, vechtscheiding, familieopstand en uiteindelijk een goede afloop!

2 Geheime ontmoeting

‘Mirjam’ zei haar moeder Marie op een ochtend: ‘we krijgen de oudste zoon van de familie van Dongen te logeren. Maar het moet geheim blijven, want hij komt hier achter ons kantoor onderduiken’.

Mirjam: ‘maar mam, dat is toch veels te gevaarlijk, er werkt nog personeel in de fabriek en dat lekt altijd uit’. ‘Nee, maak je maar geen zorgen, mijn kind’ zei moeder Marie.

‘We vertellen tegen hen, dat ze niks, maar dan ook niks moeten vertellen, ook niet tegen hun gezinsleden, want dan lopen ze zelf ook gevaar!’

Chris, de zoon van de familie van Dongen gaat via kantoor naar binnen en dan via de tussenverdieping door het achterluikje naar de opslagruimte in de loods. Hier staan houten vaten opgestapeld tot aan de nok. Op zolder zetten we een bed neer, een stoel en een tafeltje.

En als er onraad is kruipt hij naar de tussenverdieping’.

Nou, Mirjam moest wel even bijkomen van de schrik. ‘En wie moet dan eten en drinken brengen elke dag?’ Moeder Marie: ‘Ja, dat zullen wij moeten doen, want vader loopt te veel risico, snap je’. Zijn ouders brengen hem met de fiets naar ons huis. Hij zal dan als vrouw verkleed worden en wij brengen hem dan later met de bakfiets, die vol gestouwd is met vaten, onder dekens naar kantoor. Ik sta dan in kantoor hem op te wachten om hem de weg te wijzen naar boven’.

Elke dag ging Mirjam of moeder Marie dan rond de klok van twaalfen broodjes en melk naar kantoor brengen voor Chris. Rond deze tijd waren de Duitse soldaten veelal aan het lunchen in de molenschuur twee kilometer hiervandaan.

Voordat de sleutel in het sleutelgat ging van de achterdeur van het kantoor riepen ze altijd: ‘de Heer zij met u’ en liepen dan naar boven. Dit werd steeds herhaald totdat ze op de bovenverdieping van de loods waren.

Daar zat Chris op een houten stoel met een paar dekens over zich heen en begroette Mirjam.

Uiteraard was hij blij, dat ze elke keer weer eten kwam brengen. Een leuke meid van veertien jaar, die hem dan vertelde over de laatste nieuwtjes van de laatste uren. Chris studeerde vliegtuigbouwkunde en was 23 jaar oud.

De vaders van Mirjam en Chris ontmoetten elkaar in 1942 elke maandag op de Beurs in Amsterdam, want bij het begin van de oorlog werd er o.a. veel gehandeld in aandelen, obligaties en goud. De vader van Chris was commissionair in effecten en dus elke dag aanwezig.

Nadat de oorlog uitgebroken was stegen de aandelenkoersen namelijk behoorlijk. De vader van Mirjam ging elke maandag met de veerpont bij de Hembrug over het Noordzeekanaal om zo in Amsterdam te komen.

Omdat het maandagochtend altijd erg druk was kon het zo zijn, dat je wel een half uur

moest wachten op de pont. Maar dat was niet zo erg, want elke maandag stond je meestal weer met dezelfde mensen te wachten, die ook naar de Beurs gingen.

Hij maakte dan een praatje met Teeuwis Duyvis, Albert en Gerrit Jan Heijn, Co Verkade en ook met Evert Honig, die in 1943 door de Duitsers geëxecuteerd werd om zijn verzetswerk.

Tijdens de oorlogsjaren werden ook hun fabrieken gebruikt als schuilkelder. Gezinnen uit de hele buurt maar ook natuurlijk de werknemers en hun familie vonden er een veilig heenkomen bij bombardementen.

Medio 1943 werden de beursactiviteiten gestaakt door de Duitsers doordat zij de regie namen in het Nederlandse productieproces. En daardoor werden velen tewerkgesteld in Duitsland.

‘Kom eens op visite met je vrouw’ nodigde Frank de vader van Chris, Theo uit en zo geschiedde.

Ze waren allen rond de 50 en het klikte ook met de vrouwen, zodat er in die oorlogstijd een hechte band ontstond.

Theo en Sjaan hadden vier zonen en zochten voor hun oudste zoon Chris, die 23 jaar was nog een onderduikadres, want Amsterdam werd met al die razzia's toch wel gevaarlijk, zoals laatst bleek toen de Duitsers in hun straat kwamen!

De andere zonen waren al vertrokken naar Friesland en Groningen.

Zo werd aan hen verteld dat ze achter kantoor een loods hadden waar vaten opgeslagen lagen en zich daarboven een verdieping bevond, die onbereikbaar was om daar te komen en ook niet zichtbaar was.

Nadat de ouders van Chris dit hoorden waren ze enthousiast geworden en slaakte een zucht van opluchting. Hier zou onze zoon zich veilig kunnen voelen!

'Ach', zei Frank: 'laten we maar even gaan kijken, wij lopen hier aan het eind van de straat even verderop naar ons kantoor met de fabriek'.

En zo liepen allen naar het betreffende pand. Gelegen aan de dorpsweg was dit een historisch Zaans pand met daarnaast twee woninkjes met daartussen een poortje met

steeg. Daarachter was tegen het kantoor een loods gebouwd. Binnen in het kantoor kon je naar boven lopen via een houten trap, waar ook twee kamers waren. Op de voorste kamer had je een uitschuifbare trap naar zolder. En dan liep je helemaal naar achteren van het huis. Daar bevond zich een opening van het voorhuis naar de lagere zolderverdieping van de keuken. Wat waren ze blij de ouders van Chris, dat hun zoon hier zou kunnen verblijven in een ‘veilige’ omgeving bij mensen die je kon vertrouwen, want uiteraard was dat ook een belangrijke vereiste, maar ja...En zo had Chris begin 1942 een onderduikadres bij bevriende mensen van zijn ouders. Hier had hij nu genoeg tijd om ongestoord de studie vliegtuigbouwkunde te volgen. Om de dag bracht Mirjam van 14 jaar zijn eten van hun huis naar het kantoor een paar straten daarvandaan. Elke keer goed kijken of er geen Duitse soldaten in de buurt waren en zeker ook niet op hetzelfde tijdstip eten brengen was dan de regel, want... Je weet maar nooit.

3. Zakenfamilie

In oktober 1928 werd Mirjam gezond en wel geboren met als trotse ouders moeder Marie en vader Frank. Zij was na haar zus en twee broers geboren als zogenaamd ‘nakomertje’.

De vader en moeder van Mirjam waren in 1917 getrouwd. Vader en zijn ouders waren lid van het kerkgenootschap wat heette ‘de Vergadering der Gelovigen’. Dit is een protestantse geloofsgemeenschap zonder dominee of voorganger. Ieder die inspiratie krijgt om wat te vertellen of zingen is welkom.

Moeder Marie kwam uit een Gereformeerd gezin en toen was het nog zo, dat de ouders niet naar de bruiloft gingen van hun oudste dochter, als de bruidegom niet van hetzelfde geloof was !

Ze woonden aan een rivier in de Zaanstreek en naast de monumentale woning hadden zij een bedrijf. Gevaarlijk was natuurlijk dat zo’n kleine dreumes niet alleen in de tuin kon

lopen gelet op het water. Omdat moeder druk in de huishouding was kon ze niet altijd op de kleine letten. Daarom hadden ze een praktische oplossing gevonden door Mirjam een touw om haar middeltje te doen en die vast te maken aan een boom, die in de tuin stond. Was meteen zomers lekker voor in de schaduw!

Maar vaak was Mirjam bij de burens, want daar woonde oma met haar vrijgezelle zuster. Mirjams vader had destijds na het overlijden van zijn vader een huis laten bouwen voor zijn moeder en tante. Het verhaal ging, dat als kleine Mirjam 's morgens haar broodje niet op wilde eten zij naar oma werd gestuurd, daar at ze het wel op als oma het vroeg, want die zei dan: 'Kind als je groter wil worden...'

Het was een florerend vatenbedrijf met zo'n 100 kuipers, die daar zorgden voor de verpakkingsbehoefte van fabrieken zoals Wessanen, Honig, Verkade en Duyvis. Dit werd allemaal getransporteerd per dekschuit. De eikenhouten duigen kwamen gebundeld per schip aan in Rotterdam. Deze

werden namelijk gekocht en geïmporteerd bij de wijn- en whiskydistilleerderijen van o.a. Schotland, Amerika en Cyprus. De lading werd dan overgezet op coasters, die via het Amsterdam-Rijnkanaal en het IJ naar de fabriek aan de Zaan werden vervoerd.

Hier werden de duigen ‘gekuipt’ en de vaten buiten opgestapeld tot wel 20 stuks hoog. Een anekdote was, dat sommige kuipers wat water in de lege whiskyvaten deden en in de zon legden, zodat men later nog pure whisky kon drinken.

Als vader Frank dan maandagochtend in de kuiperij kwam, waren er nog kuipers die hun roes lagen uit te slapen na het werken op zaterdagochtend! Laten we aannemen, dat de mannen niet getrouwd waren...

Vader was een innemende man, die zijn personeel op de eerste plaats zette, want hij redeneerde als volgt: ‘mijn personeel is mijn kapitaal’. Hij ging in de dertiger jaren al naar Amerika met de s.s. Veendam van de Holland Amerika Lijn om nieuwe contacten

te zoeken en wist toen nog niet, dat deze contacten tijdens en na de oorlog zo belangrijk zouden zijn! Hij vertelde, dat op de terugreis eens een zware storm uitbrak met windkracht 12. Kapitein Leguijt en hij waren de enigen, die aan de bar zaten (?), want iedereen was in beroerde toestand naar zijn hut vertrokken. 'Moet je niet aanwezig zijn op de brug vroeg vader aan Leguijt? Nee hoor, dit is zo'n sterk schip en is berekend op orkaankracht en ik heb goed personeel die dit aan kunnen'...

Vader Frank maakte samen met zijn oudste zoon Peter en zijn schoonzoon tijdens de oorlog al plannen om bij het Noordzeekanaal een nieuwe moderne emballagefabriek te starten als de oorlog voorbij zou zijn. Zij namen toen al contact op met Rheem Manufacturing Company in Amerika.

Na het einde van de oorlog trad het 'Marshallplan' in werking en dit was een omvangrijk materieel hulpplan, dat op initiatief van de toenmalige Amerikaanse